
СЕКЦІЯ V
ФІЛОЛОГІЯ. ЛІНГВІСТИКА

**ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЕЛЕКТРОННОГО ФОРМАТУ ТЕСТУВАННЯ
ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ**

О. І. Кудлай, асистент

*Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

Оцінювання результатів роботи та відгук на його результати є ключовими аспектами будь-якого навчального процесу. Якість, об'єктивність, неупередженість та швидкість оцінювання формують у студентів розуміння змісту навчальної дисципліни, визначають їхню здатність прогресувати та вдосконалюватися, впливають на студентів у їхньому подальшому житті та кар'єрі.

У сучасному світі використання новітніх комп'ютерних технологій (КТ) дає можливість перетворити процес оцінювання та відгуку на нього у швидкий ефективний засіб, який сприяє здобуттю якісних знань й стимулює студентів до вдосконалення. Такі платформи, як Hot Potatoes, Mahara, Moodle, Quia Web, Blackboard, Google Classroom та інші, забезпечують широкі можливості не лише для організації навчального процесу та створення курсів для дистанційного навчання, але й для впровадження різних типів тестування.

Багато вітчизняних та зарубіжних учених (В. Аванесов, Я. Болюбаш, І. Булах та М. Мруга, Л. Кухар, А. Майоров, В. Рахлецька, К. Чабан, J. Alderson, J. Burstein та Chodorow, N. Carr, С. Chapelle та D. Douglas, G. Fulcher та Davidson, С. Roener) у ході дослідження проблем використання КТ у навчальному процесі та перевірці знань визначили переваги та недоліки застосування такого методу тестування і довели його ефективність.

У Національному університеті «Острозька академія» було проведено опитування щодо позитивних та негативних аспектів паперової та електронної форм тестування з іноземної мови. На це запитання погодилося відповісти розгорнуто 39% студентів та 100% викладачів. Підсумовуючи відповіді респондентів, можна виділити п'ять груп проблем, які турбують як студентів, так і викладачів під час написання тесту з іноземної мови: психологічний комфорт, фізіологічний комфорт, технічне забезпечення, організація тестування, структура тесту, механізм перевірки та подання результатів. Зупинимось на кожній з цих груп детальніше.

Психологічний комфорт. Респонденти стверджують, що письмова форма є традиційною формою проведення тестувань з іноземної мови, звичною формою сприйняття інформації, за якої вони почувуються

впевненіше, коли читають завдання та дають відповіді саме таким чином. Саме така форма дає більші можливості оригінально виконувати завдання із застосуванням творчого підходу, не обмежуючись конкретною відповіддю. Респонденти зазначають, що в разі роботи з комп'ютером їм важко зосередитися; їх лякає не сам тест, а можливість помилитися через недостатній досвід роботи з комп'ютером чи незнанням структури тесту.

Фізіологічний комфорт. З погляду фізіології респонденти скаржаться на обидві форми проведення тестування: за письмової перевірки знань втомлюються пальці та очі, витрачається багато енергії на довготривале сидіння в одній позі; за електронної перевірки знань студентам ще й заважає гул комп'ютера/ів (якщо їх багато у комп'ютерному класі).

Технічне забезпечення. Найбільше зауважень студентів та викладачів стосувалося саме технічного аспекту як комп'ютерної форми тестування, так і письмової. Як зазначалося у секції «Психологічний комфорт», зручність у користуванні може впливати на загальний результат зрізу знань. Паперова форма проведення тестування, на думку респондентів, паперо- та фарбозатратна, тести потрібно зберігати в недоступному для користувачів місці для гарантування анонімності та протидії списуванню, друк тексту може бути нечітким, а розташування завдань у тесті організовано без дотримання вимог (малий шрифт та інтервали для того, щоб скоротити витрати матеріалів під час друкування). Крім того, оформлюючи відповідь, важко приховати виправлення, а на думку деяких студентів, і важче списати. Викладачі зазначають, що якщо тести передбачають залучення якихось особливих значків та графічних елементів (транскрипції, інтонаційні схеми), то паперову форму технічно виконує легше як укладач тесту, так і виконавець. Як показує досвід студентів та викладачів, найбільшою проблемою електронної форми тестування стали збої у комп'ютерній мережі, електричному постачанні або несправність комп'ютера, що були причиною втрати тесту та неможливості відновити виконане. Опитувані, проте, відзначали, що з допомогою комп'ютера можна регулювати чіткість зображення, масштаб, легко переходити з однієї частини тесту в іншу та повертатися, відмічати питання, на які потрібно звернути увагу пізніше. Викладачі зазначають, що з технічного погляду електронний тест є більш безпечним, питання можна змішувати, масово виправляти помилки у самому завданні, легко отримати статистику щодо процесу та результатів проходження тесту, давати завдання дистанційно.

Організація тестування. Правильна організація електронного тестування також впливає на якість виконаного тесту. Непродумане та несплановане викладачем завчасно випробування може безпосередньо вплинути на результати студентів. Зокрема, скарги виникали під час реєстрації в систему Moodle, оскільки лише зареєстровані користувачі могли проходити тест, а для реєстрації потрібен час. Викладач, у свою чергу, повинен врахувати кількість місць у комп'ютерному класі для

одночасного виконання тесту або поділити студентів на групи, достатні для виконання. Респонденти відзначають, що важливим елементом електронного тестування є обмеження в часі, про що є нагадування на сторінці тесту. Проте ставлення до такого елемента неоднозначне. Що стосується тривалості виконання тесту, опитувані студенти та викладачі зазначають, що паперова форма більш часовитратна і час можна продовжити, враховуючи індивідуальні характеристики кожного студента. Недоліком електронної форми тестування студенти визнають і те, що під час написання тесту неможливо робити нотатки, використати чернетку.

Отже, опитування підтвердило припущення про те, що як студенти, так і викладачі мають невеликий досвід виконання та проведення електронних тестувань. Той же досвід, який вони мають, дозволяє стверджувати, що нова форма тестувань має перспективи у перевірці знань з іноземної мови.

УКРАЇНСЬКА РИТОРИКА ХІХ – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТ.

Т. В. Фунікова, канд. філол. наук, доцент

*Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»*

На розвиток української риторики ХІХ – першої половини ХХ ст. досить суттєво вплинули політичні обставини. Саме після відомого Валуєвського циркуляра 1863 р., а також інших подібних документів розвиток українського ораторства дуже уповільнився. Однак суттєве пожвавлення в ХІХ ст. суспільного життя в Росії та Україні після відміни кріпацтва, так само як і в Західній Україні, що перебувала в складі Австро-Угорщини, сприяло деякому піднесенню ролі риторики, зокрема у сфері судового красномовства. Суспільно-політичні процеси в Європі ХІХ ст. спричинили суттєві реформи в усіх сферах життя. Запровадження суду присяжних і розвиток адвокатури зумовили зростання ролі юридичного красномовства. Українське судове красномовство ХІХ–ХХ ст. знає також імена М. Карабчевського та М. Холеви. Академічне красномовство в Україні набирало сили, хоча й не рідною мовою.

Видатними професорами-лекторами були М. Максимович, перший ректор Київського університету, та В. Антонович, професор цього ж університету. Досить відомим ученим-лектором і публіцистом був М. Драгоманов, один із батьків української національної ідеї, громадський діяч. Він був одним із засновників учительських курсів для українських народних шкіл, ініціатором створення україномовних підручників, читав лекції в Київському та Софійському університетах.

У галузі риторики яскравими постатями були К. Зеленецький, який викладав у Рішельєвському ліцеї в Одесі й написав кілька посібників, що пізніше передавалися і в ХХ ст. У період стабілізації суспільного життя (друга половина ХІХ ст.) постає дедалі більша потреба в риторичі не